

Antonio Sayós Baulenas

1910 - 1941

Antoni Sayós Baulenas va néixer als Hostalets de Balenyà (Barcelona) el 26 de maig del 1910. Tenia 6 germans, provenia d'una família de la pagesia catalana però en la seva joventut va dedicar-se a fer de fuster, amb el seu germà Joan, van crear la Fusteria Sayós a Balenyà. Conjuntament amb Josep Pont Antigas i Jaume Castells Mas van fundar el primer grup de representants del partit Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) a Balenyà. Aquest fet va provocar que en acabada la Guerra Civil Espanyola fossin perseguits per la dictadura Franquista i haguessin d'escapar a l'exili cap a França. Els tres van morir al camp de concentració de Mauthausen-Gusen.

L'Antoni, va passar pel camp de refugiats d'Argelers, i posteriorment va servir al exèrcit francès contra l'Alemanya Nazi formant part de les Companyies de Treballadors Estrangers (CTE). Els alemanys el van capturar a Saint-Dié, al departament dels Vosges, entre el 20 i 26 de juny del 1940. Un cop va ser capturat pels alemanys va passar a un camp de treball alemany a Alsàcia. Era l'Stalag V-D d'Estrasburg i se li va donar el número 2748. Se'l va obligar a viatjar en un comboi a Mauthausen conjuntament amb 846 presos republicans, 449 d'aquest van morir. Sota la premissa de Francisco Franco i el seu cunyat, Ramón Serrano Suñer, van ser declarats apàtrides pel feixisme espanyol i deixats a les mans dels nazis, que els van fer servir de mà d'obra esclava en els seus camps de concentració.

Antoni Sayós Baulenas va ser confinat al camp de concentració de Mauthausen el 13 de desembre de 1940. La seva professió es va escriure com a "Maler" (és a dir, "pintor"). A Mauthausen, se li va assignar el número de presoner 5277 i va ser classificat com a "Rotspanier" ("Voluntari de la Guerra Roja espanyola"). El 29 de març va ser reclòs a Gusen amb el número 11466. Antoni Sayós Baulenas va morir amb 31 anys el dia 24 de desembre del 1941, la nit de Nadal, a Gusen (Àustria) a causa de "Kreislaufschwäche, allg[emeiner] Körperverfall" (és a dir, "debilitat circulatoria, decadència general del cos"). Segons sembla, el seu cos es va consumir al crematori de Gusen. La causa real de la seva mort, com la de tants altres, va ser l'assassinat a mans del feixisme, tant l'alemany com l'espanyol, ambdós igual de deplorables intentant acabar amb les persones que no eren afins a les seves idees.

Amb el suport del Ajuntament de Balenyà, de l'Amical Mauthausen i el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, el juny del 2018 es va retre un homenatge a tots els morts del municipi de Balenyà que van morir durant la Guerra Civil Espanyola i els anys posteriors per la repressió del feixisme espanyol i/o la irracionalitat i barbàrie del nazisme. Avui, els seus familiars volem que no s'oblidi el seu nom ni els fets històrics que van produir la seva desgraciada mort. Feixisme mai més!

Jordi Jurada Sayós, nèt-nebot